

PARAULES D'AGRAÏMENT DE JOAN CARNICER¹

Joan Carnicer Torrent
cal_farigola@hotmail.com

com diuen que resa l'epitafi de la tomba de groucho marx, «perdoneu que no m'aisequi». [anava amb crosses].

benvolgudes, benvolguts, bon dia i bon sol des d'aquest gratificant escenari.

gent d'altafulla: aquella que ens coneixem de tota la vida, els que fa menys anys i també aquelles altres persones la cara de les quals em resulta coneguda però encara no li he pogut posar nom.

amigues i amics que heu vingut de fora vila; companys de classe, artesans...

família

representants d'entitats, gent del centre d'estudis

regidores i regidors de tot pelatge, d'abans i d'ara

co-alcaldes...

agraeixo a tothom la vostra presència en aquest acte per l'escalf que suposa sentir-me acompanyat en un moment bonic de la meua vida. sempre m'ha agradat compartir.

és de rigor que comenci donant les gràcies als meus pares: sense la seva participació jo no hauria vingut al món, i tot això que m'hauria perdut. ja fa anys que van marxar i crec que avui se sentirien orgullosos perquè la llavor que varen plantar s'ha convertit en un arbre que, poc o molt, ha donat fruits.

gràcies a l'ajuntament, que per unanimitat va aprovar aquest nomenament; gràcies al consell sectorial de cultura, que el va promoure, gràcies a la persona que hi va fer la proposta i gràcies a les entitats que la van recolzar.

gràcies per la distinció que rebo de tots vosaltres què, com que no sóc un científic ni he inventat ni descobert res, entenc que és per la vinculació que he tingut al llarg de la vida amb l'associacionisme, amb el món de les entitats principalment.

¹ Advertiment. El Centre d'Estudis d'Altafulla reproduceix el següent text tal i com ens l'ha lliurat el seu autor, en Joan Carnicer, respectant, així, la seva particular i personalíssima grafia i ortografia.

durant aquests cinquanta anys he tingut ocasió de conèixer un bon grapat de persones amb les mateixes dèries, encara que els camps d'actuació fossin diferents; homes i dones que han dedicat —i dediquen— una part del seu temps i una bona dosi d'energia treballant desinteressadament —i sovint posant calers de la seva butxaca—per a la comunitat, per fer poble d'una manera o altra. és per això que vull compartir amb les persones actives de les entitats, les que ho van ser en el passat i les que ho són ara, aquesta distinció, com un reconeixement a la gent que belluga. gràcies, també, en nom d'aquestes persones.

em vull centrar en els meus primers set o vuit anys a altafulla, on hi vaig arribar amb la meva família l'any 1963, procedent de tànger, on havia nascut; crec que aquell any vàrem ser 163 les persones que feiem augmentar el cens local.

amb els meus dos altres germans vam anar un curs a l'escola d'aquí, les teresa manero, amb don miguel segura —d'on va sorgir el renom de farigola— i dos a una escola de beneficència de tarragona. l'any 66 el jordi i jo vam entrar al col·legi sant pau, sota muralla, que vàrem estrenar.

tot això ve a tomb perquè el fet d'anar a classe a tarragona comportava que no neguéssim altres nens i nenes d'aquí que els que podia trobar els diumenges per la tarda a la sala parroquial, on anàvem a veure la tele. era el temps en què es feia el programa "reina por un día", on apareixien les portes reixades del nostre castell. no recordo que fes amics, aleshores...

i un dia vaig dir prou! un dissabte d'octubre de 1970 vaig parlar amb el rector i li vaig dir: mossèn, el jovent d'aquest poble no fa res...

sovint no som prou conscients del possible abast de les nostres paraules i accions, de les decisions que prenem, i algunes poden marcar-nos molt o fins i tot per sempre. jo, llavors, *no en sabia més, tenia quinze anys...* l'endemà, en acabar la missa dominical, mossèn castellà va convocar el jovent del poble a una reunió vespertina al fòrum el dissabte següent. ens hi vam trobar al voltant d'una vintena; havia plogut, els carrers estaven enfangats (no es varen asfaltar fins cinc anys després), plens de tolls i se'n va anar la llum...

vàrem parlar de què ens agradaria fer, i es va dir que exposicions, xerrades, lectures de l'evangeli, teatre... m'és impossible evocar aquella escena, no en recordo res, però el resultat va ser que em vaig trobar escrivint una peça de teatre per a nou persones, que eren les que volien actuar. crec que durava uns vuitanta minuts. quan la vam estrenar —principis de maig del 71— feia pocs dies que havia complert els setze anys.

el grup s'anà trobat i fent activitats. un dia em va venir a veure l'isidre virgili, que aleshores feia de corresponsal al *diario español de tarragona* i al *correo catalán* i em va dir: a tu que t'agrada escriure, no voldries pas fer de corresponsal?... i abans de fer els 17 ja publicava la primera crònica. és ben cert que no hi ha res més atrevit que la ignorància...

l'any següent —1973— em diuen d'anar a una reunió; sis persones, encapçalades pel mateix isidre, el jordi calvet i el pere vives (q.e.p.r.), i algú d'ells em va dir una frase que no em venia de nou: a tu que t'agrada escriure, podries portar els papers de la colla... i vaig 'portar els papers' i vaig fer de crossa els primers anys dels castellers d'altafulla i, temps després, de secretari. aquell any també hi va haver un assaig de teatre al carrer, amb el primer pregó en broma de la festa major; l'any següent se'n feu un altre i el 83 i 84, també, el que donà peu al nom del grup de teatre: «pregó 84».

la situació s'anà repetint, inicialment amb el grup de recerques —i com a conseqüència amb el centre d'estudis—; el 74 vaig entrar a caixa tarragona i, recent tornat de la mili, em vaig casar, el 78.

a partir d'aquí s'eixamplà el cercle amb el pas per l'ajuntament a la primera legislatura —1979-1983, el període més estèril de la meva vida—, amb el teatre —ja esmentat—, fer ballar gegants amb el grup d'animació i la posada en marxa del primer patronat municipal de cultura; amb el grup d'opinió minerva, amb la fira d'artesans, amb la nit de bruixes, el gat de foc...

ha estat un no parar continuat des del dia que vaig dir-li allò al rector, truncat parcialment per les set operacions als ulls, el decenni passat.

l'atzar ha fet que pogués viure moltes interioritats de la vida local al llarg d'aquest temps. i altafulla també m'ha permès experimentar i aprendre en una bona colla de camps; m'he enfrontat a coses i situacions noves i en qüestions per a les què no em veia preparat. i m'he sentit més d'un camí com el nom en llatí del meu renom, fari-gola, que no és altre que *thymus vulgaris*. sí, un vulgar «timo», perquè sense saber de res, m'he vist ficat en molts llocs. però bé, es tracta d'escoltar molt i de parlar poc, tampoc és tan difícil...

he tingut mestres, en aquest camí: el primer, l'albert boronat, que, tot i no ser de la mateixa corda, o que no estàvem en el mateix bàndol, em va inculcar un concepte fonamental, que m'ha guiat al llarg de la vida i que és ben simple de dir: fer poble.

el meu segon mestre va ser el salvador gatell, que va fer desvetllar en mi la curiositat: nen, 'a' què és, això?, per a què serveix? i, el tercer mestre, l'advocat tarragoní eliseu soler, qui m'ensenyà a fer instàncies, redactar actes, maneres de relacionar-se amb l'administració...

el mestratge d'aquestes persones continua sent útil a la meva vida. la curiositat, sentir-la, és el motor de la vida, és el que fa progressar una societat; és la curiositat la que mou els infants a explorar, a experimentar i descobrir. qui la perd és que s'està fent vell. ú.

dos: saber portar papers no és tan sols útil, sinó necessari. però malgrat tot això, jo poso en primer lloc el fer poble, sentir-se arrelats. amb unes bones arrels les plantes poden manifestar la seva magnificència, expandir-se.

la vida, la història, és una cadena (feta de moltes baules —és a dir, anelles) en la

qual, encara que no volgüem, aportem la nostra contribució, fent que el teixit humà s'impliqui en tots els camps imaginables; les coses les fem les persones, i, per tal que una societat funcioni, s'han de tocar totes les tecles, que en són moltes... i tothom en toca unes o altres.

fa seixanta anys, el 1961, el president j.f. kennedy pronuncià una frase en el seu discurs inaugural —escrita per ted sorensen, que els hi preparava— que deia: “*no et preguntis què pot fer el teu país per tu; pregunta't què pots fer tu pel teu país*”.

jo ara i aquí us vull transmetre el missatge de kennedy: què puc fer jo per altafulla, pel meu poble? i potser són coses tan senzilles com dipositar la brossa al seu lloc, no embrutar; tractar bé allò que és del comú però, sobretot, adquirir la consciència que allò que és de tothom s'ha de respectar. si tens cura del benestar del teu cos físic, el teu propi cos, tingues-la també per a la salut i el benestar del teu cos social, que no és altre que altafulla.

però hi ha més coses, clar: potser t'agrada el cant coral, el gòspel, el cinema, algun esport, caminar, anar en bicicleta, la gresca, la història, portar gegants i nans, picar en un ball de bastons, cremar carretilles o fer castells, pintar amb model, escoltar jazz, fer teatre o ajudar els altres... tot això i més, les entitats que funcionen a altafulla ja t'ho ofereixen. i torno al discurs de sorensen/kennedy: què puc fer jo? està molt bé assistir als actes com a espectadors, senyal que l'oferta atrau. però per a què cadascuna d'aquestes activitats funcioni hi ha d'haver un equip que la faci rutllar. reflexionem-hi: d'allò que m'agrada i tinc coneixements i/o habilitats, en què decideixo implicar-me?, on puc ser útil a la societat?

per anar acabant: espero que la salut i l'ànim m'acompanyin i em permetin continuar estant actiu força anys, pensant: què puc aportar més a altafulla. perquè lo bo que té això és que en la mesura que contribueixes a fer «a fora», t'estàs fent a tu mateix per dintre, com a ésser humà.

no estic massa segur de gaires coses, a la vida, però n'hi ha una que sí, i la vull compartir amb vosaltres com a final d'aquest parlament: confesso que tinc ganes de donar guerra per uns quants anys, però sé també que ningú no em pot assegurar que dintre de cinc minuts estigui viu. sigui el dia que sigui el que torni a la font, quan em retrobi amb altres ànimes, velles conegudes, i em preguntin: —*què, xec, com t'ha anat, en aquesta encarnació?, ens explicaràs coses...* (ja veieu que les ànimes també són xafarderes...) estic segur que els diré:

—sortosament he pogut experimentar moltes i diverses coses; he pogut materialitzar idees, projectes, somnis; m'he sentit ben tractat i estimat per moltes persones. però per damunt de tot he viscut una experiència sublim: formar part d'una colla castellera, sentir els castells... per tal d'alçar un castell es necessita gent baixa, gent alta, gent prima, gent grassa, rabassuts i camallargs, gent gran, gent jove i gent encara més jove. uns són doctors, d'altres paletes, uns són moros i d'altres cristians, homes i

dones... tothom unit per tal d'aconseguir un objectiu comú, cadascú amb el seu esforç i des del seu lloc. si les coses de la vida funcionessin com en una colla castellera, els humans podrien experimentar més el paradís...

—sí, però són rucs, va etzibar una altra ànima que s'havia acostat a saludar. i reblà: per què serà que les ànimes, quan vestim un cos humà, podem arribar a ser tan rucs i anar tant en contra nostra...?

gràcies per la vostra atenció, moltes gràcies.

6 de novembre del 2021,
era de l'isidrot o de l'ixart

Jordi Molinera, co-alcalde; Gemma Maymó, regidora de Cultura; Fonxo Blanc i
Joan Carnicer